

БРАТЯ ГРИМ

ДОБРА СДЕЛКА

Превод от немски: Ели Буздрева, 1998

chitanka.info

Един селянин завел кравата си на пазара и я продал за седем талера. На връщане пътят му минавал покрай едно малко езеро и той още отдалеч чул жабите да крякат:

— Ква, ква, ква, ква.

— Развикали сте се така, че се чува чак в полето. Седем талера спечелих, а не два.

Приближил се до водата и викнал насреща:

— Глупави животинки! Да не би да знаете по-добре от мен? Седем са талерите, а не два.

Ала жабите настоявали на своето: „Ква, ква, ква, ква.“

— Е, щом не вярвате, ще ги преброя пред вас. Извадил селянинът парите от джоба си и преброил седем талера, всеки от тях по двадесет и четири гроша.

Но жабите не давали и пет пари за неговата сметка и пак повтаряли:

— Ква, ква, ква, ква.

— Е — извикал селянинът, страшно сърдит, — щом знаете по-добре от мен, пребройте ги сами.

И хвърлил парите във водата.

Спрял се и зачакал да ги изброят и да му ги върнат обратно. Но жабите продължавали да крякат:

— Ква, ква, ква, ква...

Той чакал дълго, докато се свечерило и станало време да се прибира у дома. Тогава нахокал жабите и викнал:

— Ама че дебели глави! Не знаете нищо друго, освен да киснете във водата, да се пулите насреща ми и да викате с големите си усти така, че човек да го заболят ушите. А не можете да преброите никакви си седем талера! Да не мислите, че ще стоя и ще ви чакам, докато свършите?

След това селянинът си тръгнал, а жабите продължили да викат „ква, ква, ква, ква“, така че той се прибрал у дома съвсем ядосан.

След известно време селянинът отново спечелил от търговия една крава, заклал я и си направил сметката, че ако продаде изгодно месото, ще получи толкова много пари, колкото биха стрували двете крави, а отгоре на това му оставала и кожата.

Тръгнал с месото за града, но като стигнал пред градските порти, видял там събрани цяла глутница кучета начело с една огромна хрътка.

Подушила хрътката месото, заскачала около него и почнала да вика:

— Лай, лай, лай.

И тъй като лаела настойчиво, селянинът ѝ рекъл:

— Добре разбирам, че викаш „дай, дай“, защото искаш да ти дам от месото. Но кой знае какво ще ми дойде на главата, ако ти го дам на теб.

Ала хрътката продължавала безспир да вика:

— Лай, лай, лай.

— Да не искаш да речеш, че ще го вземеш цялото, та да има и за твоите приятели?

— Лай, лай — рекло кучето.

— Е, щом настояваш, ще ти го дам. Добре те познавам и зная на кой господар служиш. Но ти казвам, че след три дни си искам парите, иначе лошо ти се пише. Мисли му, ако не ги донесеш.

После разтоварил стоката и потеглил обратно. Кучетата се нахвърлили върху месото и викнали високо:

— Лай, лай.

Чул ги селянинът отдалеч и си помислил: „Сега всички викат «дай», а после само хрътката ще плаща.“

Минали три дни и селянинът си рекъл: „Тази вечер ще получа парите и ще бъда напълно доволен.“

Но никой не дошъл да му се издължи.

— Вече на никого не може да се разчита — рекъл той. А като загубил съвсем търпение, отишъл в града при месаря и си поискал парите.

Месарят си помислил, че селянинът се шегува, но той рекъл:

— Шегата настрана, искам си парите. Голямата хрътка не ти ли донесе преди три дни една заклана крава?

Ядосал се месарят, грабнал дръжката на метлата и погнал селянина навън.

— Почакай! — заканил се селянинът. — Да не мислиш, че на този свят няма правда!

И отишъл в царския дворец да търси справедливост. Приел го царят заедно с царкинята и го попитал от какво се оплаква.

— Ами — рекъл селянинът — жабите ми прибраха парите, кучетата не ми дадоха нищо за кравата, а месарят ми плати с няколко тояги.

Надълго и нашироко разказал на царя какво се било случило. Като чула цялата случка, царската дъщеря започнала да се смее на висок глас, а царят рекъл:

— Правда в този случай не мога да раздам, затова пък ще ти дам дъщеря си за невеста. Царкинята никога през живота си не се е смяла, а аз съм се зарекъл да я дам за жена на този, който ще я накара да се засмее. Благодаря на Бога за късмета си.

— Ох — отвърнал селянинът, — за какво ми е! Вкъщи си имам вече една жена и тя ми е предостатъчна. Не ми се ще, като се прибера у дома, във всеки ъгъл да ме чака по една невеста.

Тогава царят се разгневил и викнал:

— Глупав си като говедо!

— Ех, господарю — отвърнал селянинът, — какво друго можете да очаквате от един прост човек, който по цял ден пасе говеда!

— Почакай — рекъл царят, — ти заслужаваш друга награда. Сега се махай, но след три дни ела пак. Ще ти бъдат броени цели петстотин.

Излязъл селянинът, а отвън го спрял пазачът на царя.

— Ти разсмя царкинята и сега те чака заслужена награда.

— Да, и аз мисля така — отвърнал селянинът. — Ще ми бъдат броени цели петстотин.

— Слушай — рекъл пазачът, — защо не ми дадеш една част от тях? Какво ще правиш с толкова много пари!

— Щом искаш — рекъл селянинът, — ще ти дам двеста. Иди след три дни при царя и нека той да ти ги наброи.

Един сарафин, който стоял наблизко и чул разговора, припнал след селянина и като го настигнал, му рекъл:

— Ти си голям късметлия. Искаш ли да ти разменя парите с по-дребни? Какво ще правиш с тези талери?

— Сарафино — рекъл селянинът, — можеш да разчиташ на триста, ако ми ги размениш веднага с по-дребни. След три дни ще си ги получиш от царя.

Сарафинът се зарадвал на изгодното за него предложение и изброил парите в калпави грошове, от които три били равни на два истински.

Минали три дни и селянинът се явил при царя, както му било заповядано.

— Съблечете го — рекъл царят, — за да си получи обещаните петстотин.

— Ах — рекъл селянинът, — та те вече не са мои. Двеста от тях подарих на пазача, а триста размених със сарафина за по-дребни. За мене не остана нищо.

В това време влезли пазачът и сарафинът, за да си поискат своето от сделката със селянина, и получили всичките отредени нему петстотин тояги.

Пазачът ги понесъл търпеливо, тъй като не му било за първи път. Но сарафинът сърцераздирателно виел:

— Ау, боли! Това ли са ти талерите?

Царят се смял от сърце на постъпката на селянина и от гнева му към него не останал и помен.

— Ти загуби наградата си още преди да я получиш. Затова ще ти дам нещо в замяна: иди в моята съкровищница и си вземи оттам пари, колкото искаш.

Селянинът не чакал дълго да го подканят и препълнил дълбоките си джобове, колкото можал.

После отишъл в гостилницата и преброил там парите. Сарафинът, който го бил проследил, го чул да си мърмори под носа:

— Този мошеник царят успя да ме изиграе! Ако не беше ме накарал сам да си взема талерите, щях да зная какво ми се полага. А сега кой да ми каже дали са точно парите, които — ей така, на късмет — напъхах в джобовете си!

„Боже опази — рекъл си сарафинът, — колко непочтително говори за царя! Ще изтичам и ще му обадя! За мен ще бъде отредена награда, а за него — наказание.“

Щом чул какво говори селянинът, царят изпаднал в гняв и заповядал на сарафина да доведе веднага грешника. Сарафинът хукнал обратно при селянина.

— Трябва да се явиш още сега при царя така, както си.

— Аз зная по-добре как подобава — отвърнал селянинът. — Най-напред ще си уشيا нови дрехи. Да не мислиш, че човек, който има толкова пари в джоба, може да отиде в двореца със старите си дрипи?

Сарафинът разбрал, че няма да може да накара селянина да отиде в двореца без други дрехи, и тъй като се боял, че гневът на царя ще

отмине и самият той няма да получи наградата си, а селянинът — наказанието, му рекъл:

— Ще ти дам назаем хубави дрехи като на приятел. Какво ли не прави човек, за да послужи!

На селянина предложението му харесало, облякъл дрехата на сарафина и тръгнал с него за двореца.

Царят смъмрил селянина за лошите приказки, които му бил донесъл тайно сарафинът.

— Ех — рекъл селянинът, — сарафинът винаги лъже. От устата му никога няма да чуеш нито една вярна дума. Сега може и да рече, че съм облякъл неговите дрехи.

— Какво? — викнал сарафинът. — Да не би да не са мои тези дрехи? Не ти ли ги дадох като на приятел, за да се явиш пред царя?

Като чул това, царят рекъл:

— Сарафинът със сигурност е излъгал един от нас — или мен, или селянина.

И заповядал да му наброят още няколко тояги.

А селянинът, като си тръгнал за вкъщи с хубавите дрехи и с добри пари в джоба, си рекъл: „Този път направих добра сделка.“

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.